

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 0073-4/2023/25

Datum: 21.4.2023

Zadeva: Odgovori na pripombe zainteresirane javnosti k predlogu Splošnega akta o varnosti omrežij, storitev in podatkov

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je dne 17.2.2023 objavila predlog Splošnega akta o varnosti omrežij, storitev in podatkov (v nadaljevanju: predlog SA) in povabila zainteresirano javnost, da k predlogu SA posreduje pripombe, predloge ali dopolnitve.

Do roka, tj. 31. 3. 2023, je agencija prejela pripombe družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Telekom Slovenije); družbe A1 Slovenija, d. d., Ameriška ulica 4, Ljubljana, 1000 Ljubljana; družbe Telemach Slovenija d.o.o., Brnčičeva ulica 49A, Ljubljana, 1231 LJUBLJANA-ČRNUČE; družbe T - 2 d.o.o., Verovškova ulica 64A, Ljubljana, 1000 Ljubljana; družbe Huawei Technologies Ljubljana d.o.o., Ameriška ulica 8, Ljubljana, 1000 Ljubljana. Prejete pripombe je agencija dne 7. 4. 2023 objavila na svoji spletni strani¹.

Agencija v nadaljevanju podaja odgovore na prejete pripombe operaterjev ter pojasnjuje, ali bodo pripombe, predlogi in mnenja upoštevana ter razloge, zaradi katerih ne bodo upoštevana. Na pripombe podjetja Huawei bo odgovorila ločeno, ker je bila posredovana dokumentacija zelo obsežna in potrebuje agencija za njen pregled in pripravo odgovorov več časa.

Pripombe družbe Telekom Slovenije, d.d.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se v 5. točki prvega odstavka 2. člena Splošnega akta (ali na drugem mestu v Splošnem aktu) podrobneje opredelita pojma »*zelo velik negativni vpliv*« oziroma »*pomembno ogrožanje*«, ki se uporabljata v navedeni točki Splošnega akta oziroma naj se v Splošnem aktu opredeli načina, kako naj operater določi te kategorije. Prav tako predlaga, da se jasno opredeli način, kako operater pridobi seznam kritičnih subjektov, seznam vitalnih gospodarskih ali družbenih aktivnosti države oziroma nacionalne varnosti.

Agencija odgovarja da se strinja s pripombo in bo spremenila besedilo definicije na način, da bo ta bolj jasna in določna.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se 8. točka prvega odstavka 2. člena Splošnega akta, ki se glasi: »8. Razpoložljivost pomeni pravočasen in zanesljiv dostop do sredstev, omrežij, podatkov ali informacij na zahtevo pooblaščenih entitet.« spremeni tako da se glasi:

¹ <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-prejete-propombe-k-predlogu-splosnega-akta-o-varnosti-omrezij-storitev-in-podatkov>

»8. Razpoložljivost pomeni pravočasen in zanesljiv dostop do sredstev, omrežij, storitev, podatkov ali informacij na zahtevo pooblaščne entitete.«

Agencija odgovarja, da se strinja s predlogom in bo definicijo ustrezno dopolnila.

Telekom Slovenije, predlaga, da se ustrezno definirata pojma »entiteta« in »pooblaščna entiteta«, ki sta uporabljena v 2. členu Splošnega akta, da se ustrezno zamenjata.

Agencija odgovarja, da bo pojem »pooblaščna entiteta« ustrezno definirala.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se tretji odstavek 3. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»(3) Operater odpravlja ugotovljene pomanjkljivosti in neskladnosti SUVI ter nenehno izboljšuje njegovo ustreznost, zadostnost, uspešnost in učinkovitost.« spremeni tako da se glasi:

»(3) Operater odpravlja ugotovljene pomanjkljivosti in neskladnosti SUVI ter nenehno izboljšuje njegovo ustreznost, zadostnost, uspešnost.«

Agencija odgovarja, da se strinja s predlogom in bo besedo »učinkovitost« črtala.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se 7. točka prvega odstavka 4. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»7. zagotavljanje neprekinjenega poslovanja, ki vključuje upravljanje z varnostnimi kopijami, zagotavljanje podvojenih oziroma nadomestnih elementov omrežja in sistemov in vnovična vzpostavitev delovanja po nepredvidljivih dogodkih, ter obvladovanje kriz,« izbríše oziroma da se vsebinsko spremenjena točka prestavi v prvi odstavek 6. člena Splošnega akta.

Agencija odgovarja, da se strinja s predlogom in bo definicijo ustrezno dopolnila.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se v prvem odstavku 4. člena Splošnega akta postavke vsebine ukrepov informacijske varnostne politike ponovno opredelijo na način, da bodo skladne z ISO/IEC 27001:2022.

Agencija odgovarja, da je vsebina prvega odstavka 4. člena Splošnega akta povzeta po Smernicah ENISE »Guideline on Security Measures under the EECC (10.12.2021)«.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da naj Agencija standarde, opredeljene v drugem odstavku 4. člena Splošnega akta, brezplačno zagotovi vsem operaterjem.

Dodatno predlaga, da se naj v drugem odstavku 4. člena Splošnega akta upoštevajo sprejete verzije standardov in da se namesto konkretnih verzij standardov pri naštevanju uporablja pojem »veljavne verzije«.

Agencija odgovarja, da bo besedilo v drugem odstavku 4. člena Splošnega akta ustrezno spremenila, tako da bo operaterje zavezala k upoštevanju smernic ENISA, pri čemer pa šesti odstavek 115. člena ZEKom-2 operaterje že zavezuje k upoštevanju mednarodnih standardov in dobre prakse.

Telekom Slovenije predlaga, da se v 5. členu Splošnega akta tveganja, ki izhajajo iz dobavnih verig in so določena v 2., 3. in 4. točki drugega odstavka 5. člena Splošnega akta, konsolidirajo oziroma združijo v novo 2. točko, ki naj se glasi:

»2. tveganja, ki izhajajo iz dobavnih verig, s poudarkom na tveganja, ki lahko nastanejo pri oskrbi, vključno v primeru prekinitev ali motenj dobave rezervnih delov ali energentov in tveganja pri uporabi storitev zunanjih ponudnikov oziroma izvajalcev,«. 3. in 4. točka drugega odstavka 5. člena Splošnega akta se brišeta, točke 5.-26. drugega odstavka 5. člena Splošnega akta se ustrezno preštevilčijo.

Agencija odgovarja, da se strinja in bo sledila predlogu.

Telekom Slovenije predlaga, da se ustrezno definira pojem »odgovornost organizacije«, ki je uporabljen v prvem stavku prvega odstavka 6. člena Splošnega akta.

Agencija odgovarja, da bo spremenila besedilo tako, da bo besedo »odgovornost« črtala.

Telekom Slovenije predlaga, da se ustrezno definira zahteve 7. točke prvega odstavka 7. člena Splošnega akta, ki se glasi: »se uporablja le odobreno in varnostno preverjeno zahtevo «.

Agencija odgovarja, da zahtevo bolj jasno definirala, da se bo razumelo, kakšna oprema se lahko uporablja.

Telekom Slovenije predlaga, da se 8. točka prvega odstavka 7. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»8. so gesla shranjena z nepovratno kriptografsko funkcijo,«, spremeni tako, da se glasi:

»8. so gesla na sistemih, na katerih se izvaja avtentikacija, shranjena z nepovratno kriptografsko funkcijo,«.

Agencija odgovarja, da se s predlogom strinja.

Telekom Slovenije predlaga, da se 9. točka prvega odstavka 7. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»9. se vsi dostopi neizbrisano beležijo in hranijo šest mesecev«, spremeni tako, da se glasi:

»9. se vsi dostopi neizbrisano beležijo in hranijo šest mesecev na način, ki onemogoča spreminjanje ali brisanje zapisov v tem obdobju,«.

Agencija odgovarja, da se s predlogom strinja.

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 7. člena Splošnega akta, ki se glasi:

» (2) Operater zagotovi, da se vsa kritična sredstva ter osebni in prometni podatki nahajajo na območju Republike Slovenije oziroma na ozemlju držav, ki jih dovoljuje nacionalna in evropska zakonodaja.« spremeni tako da se glasi: » (2) Operater zagotovi, da se vsa kritična sredstva ter osebni in prometni podatki nahajajo na ozemlju držav, ki jih dovoljuje nacionalna in evropska zakonodaja.«

Agencija odgovarja, da se s predlogom strinja in bo besedilo tako spremenila.

Telekom Slovenije predlaga, da se v 8. členu Splošnega akta določijo roki hrambe posamezne vrste dokumentacije, navedene v prvem odstavku navedenega člena.

Za dokumentacijo iz 11. točke prvega odstavka 8. člena Splošnega akta (zapisi o incidentih ter sprejetih korektivnih ukrepih) Telekom Slovenije predlaga rok hrambe 3 leta (skladno s 3 letnim ciklom certifikacijskih presoj za ISO/IEC 27001).

Agencija odgovarja, da se s predlogom strinja in da bo rok ustrezno spremenila.

Telekom Slovenije izpostavlja, da ni povsem jasno, na kaj se nanašajo 9. člen Splošnega akta o varnosti omrežij 5G. Meni, da je potrebno jasno definirati, da se člen nanaša na arhitekturo omrežja 5G. V predmetnem členu Splošnega akta je namreč naštetih kar nekaj dokumentov, tudi o varnosti na nivoju signalizacije SS7 (9. točka prvega odstavka 9. člena), ki se ne uporabljajo na 5G, zato bi jih bilo potrebno iz predmetnega člena črtati oziroma jih prestaviti v drug ustrezen člen.

Agencija odgovarja, da je z besedo »zasnova« mišljena arhitektura in se strinja s pripombo glede umeščenosti določila o varnosti SS7 signalizacije in bo to ustrezno upoštevala pri pripravi končne verzije splošnega akta.

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 10. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»(1) Operater z dobavitelji električne energije vzpostavi učinkovit postopek ažurnega obveščanja o morebitnih vzdrževanjih in izpadih dobave električne energije.« spremeni tako, da se glasi:

»(1) Operater z distribucijskimi podjetji električne energije vzpostavi učinkovit postopek ažurnega obveščanja o morebitnih vzdrževanjih in izpadih dobave električne energije.«

Agencija odgovarja, da se strinja s predlogom in bo besedilo ustrezno spremenila.

Telekom Slovenije ocenjuje, da v tretjem odstavku 10. člena Splošnega akta ni jasno urejeno, kako bodo imele govorne komunikacijske storitve na podlagi številke prednost pred ostalimi storitvami. Sprašuje, ali iz ureditve tretjega odstavka 10. člena Splošnega akta izhaja, da bodo operaterji primorani omejevati prenos podatkov v primeru daljših izpadov elektrike. Prav tako meni, da ni ustrezno, da se v tretjem odstavku 10. člena Splošnega akta izpostavlja, da je treba omogočiti vsaj delovanje omrežnih priključnih točk s prednostjo – obveznost zagotavljanja funkcije prednosti je predpisana le v primeru razglašene stanja ogroženosti, zato bi bilo smiselno del glede priključnih točk s prednostjo črtati. Poudari še, da bi bilo v predpisih potrebno izrecno določiti tudi obveznosti distributerjev električne energije do operaterjev – poskrbeti bi bilo namreč potrebno za čim bolj ustrezno oskrbo z električno energijo za operaterje, da bodo le-ti lahko izpolnjevali svoje obveznosti. Telekom Slovenije glede na predhodno navedeno predlaga, da se tretji odstavek 10. člena Splošnega akta spremeni, tako da se glasi:

»(3) Operater za vsa večja dostopovna vozlišča ter bazne postaje, ki v vršnih urah zagotavljajo storitve več kot 1000 uporabnikom hkrati, zagotavlja vsaj enourno avtonomijo (rezervno napajanje), ki omogoča vsaj opravljanje storitev komunikacij v sili in govorne komunikacij v sili in govorne komunikacijske storitve na podlagi številke«.

Agencija odgovarja, da operaterji ne bodo primorani omejevati prenosa podatkov v primeru daljših izpadov elektrike. Agencija odgovarja, da določanje obveznosti distributerjev

električne energije do operaterjev ni v njeni pristojnosti. Agencija želi s predmetno določbo zagotoviti, da so tudi v primeru daljših izpadov električne energije (več kot eno uro) zagotovljene elektronske komunikacijske storitve končnim uporabnikom, torej ne zgolj priključnim točkam s prednostjo. To vključuje izpade bodisi zaradi vzdrževanj na električnem sistemu, redukcij ali okoljskih dejavnikov. Kljub vsemu pa bo agencija upoštevala pripombe vseh operaterjev in bo spremenila trajanje avtonomije in število uporabnikov na dostopovno vozlišče oziroma bazno postajo.

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 11. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»(1) Z namenom, da je vzpostavljena visoka raven varnosti mobilnih komunikacijskih omrežij, operater, ki nudi to omrežje oziroma izvaja storitve za kritične subjekte oziroma ima več kot 100 000 uporabnikov, izvaja SUVI in SUNP v skladu s prizanim mednarodnim ali evropskim standardom, ki obravnavata navedena področja.« spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z namenom, da je vzpostavljena visoka raven varnosti mobilnih komunikacijskih omrežij, operater, ki nudi to omrežje oziroma izvaja storitve za kritične subjekte, izvaja SUVI in SUNP v skladu s prizanim mednarodnim ali evropskim standardom, ki obravnavata navedena področja.« Telekom Slovenije navedeno predlaga, ker meni da v kolikor bi agencija ohranila predlagano določbo, nekateri operaterji ne bodo zavezani izvajanju SUVI in SUNP, in posledično varnostna tveganja prenaša na uporabnike teh operaterjev, ki imajo manj kot 100.000 uporabnikov in jih s tem postavlja v slabši položaj.

Dodatno Telekom Slovenije izpostavlja, da bi bilo potrebno v primeru najema omrežja obveznost iz navedene določbe izrecno naložiti najemnikom.

Agencija odgovarja da varnostna tveganja ne bodo prenesena na uporabnike, saj za vse operaterje velja določba šestega odstavka 115. člena ZEKom-2, ter določila tega splošnega akta, da morajo upoštevati tudi priporočila Agencije Evropske unije za varnost omrežij in informacij (v nadaljnjem besedilu: ENISA) ter Skupine za sodelovanje glede varnosti omrežij in informacij (v nadaljnjem besedilu: Skupina NIS). Agencija odgovarja, da kriterija za obveznost certificiranja ne bo spremenila, saj bi bilo izvajanje SUVI in SUNP skladno s prizanimi mednarodnimi standardi, ki obravnavajo navedena področja, za manjše operaterje nesorazmerno breme.

Telekom Slovenije izpostavlja, da bi bilo potrebno jasno določiti, kaj predstavlja »izjava o skladnosti«, ki jo predvideva 11. člen Splošnega akta. V Splošnem aktu ni nikjer opredeljeno kaj ta izjava predstavlja in na kakšen način se jo pridobi – z notranjimi presojami ali kako drugače? Ali ustrezno izjavo predstavlja veljaven certifikat ISO/IEC 27001 in ISO/IEC 22301?

Agencija bo spremenila besedilo Splošnega akta tako, da bo jasno določal na kakšen način operater dokazuje skladnost.

Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 14. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»(3) Operater, ki izvaja storitve za izvajalce kritičnih storitev ali ima več kot 100 000 uporabnikov mora v skladu z izbranim standardom vsaka tri leta opraviti tudi zunanjo presojo SUVI in SUNP, ki jo izvede usposobljena organizacija. Operater ugotovitve zunanje presoje vključno z načrtom

odpravljanja ugotovljenih nepravilnosti dostavi agenciji do 30. maja za preteklo obdobje presoje.« spremeni tako, da se glasi:

»(3) Operater, ki izvaja storitve za kritične subjekte, mora v skladu z izbranim standardom vsaka tri leta opraviti tudi zunanjo presojo SUVI in SUNP, ki jo izvede usposobljena organizacija. Operater ugotovitve zunanje presoje vključno z načrtom odpravljanja ugotovljenih nepravilnosti na zahtevo dostavi agenciji.«

Enako kot pri komentarjih k 11. členu Splošnega akta, Telekom Slovenije izpostavlja, da bi bilo potrebno v primeru najema omrežja obveznost iz predmetne določbe izrecno naložiti najemnikom. Prav tako predlaga, da se pojem »izvajalci kritičnih storitev« zamenja z izrazom »kritični subjekti«, ki je opredeljen v 2. členu Splošnega akta.

Agencija odgovarja kot že zgoraj navedeno, da bo zaradi večje jasnosti določbe njeno besedilo ustrezno spremenila. Agencija nadalje odgovarja, da se strinja s predlogom Telekom Slovenije, da se izraz »izvajalci kritičnih storitev« zamenja z izrazom »kritični subjekti« in bo akt ustrezno popravila. Agencija bo ustrezno upoštevala tudi pripombo glede definicije kritičnega subjekta.

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 16. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»(1) Operater pripravi nov SUVI in nov SUNP skladno z zahtevami tega splošnega akta v roku šest mesecev od njegove uveljavitve.« spremeni tako, da se glasi:

»(1) Operater pripravi nov SUVI in nov SUNP skladno z zahtevami tega splošnega akta v roku enega leta od njegove uveljavitve.«

Agencija odgovarja, da se s predlogom strinja in bo rok ustrezno podaljšala.

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 16. člena Splošnega akta, ki se glasi:

»(2) Operater izvede prvo zunanjo presojo SUVI in SUNP v skladu s tretjim odstavkom 14. člena tega splošnega akta v 18 mesecih po uveljavitvi tega splošnega akta.« spremeni tako, da se glasi:

»(2) Operater izvede prvo zunanjo presojo SUVI in SUNP v skladu s tretjim odstavkom 14. člena tega splošnega akta v 3 letih po uveljavitvi tega splošnega akta.«

Agencija odgovarja, da bo besedilo v splošnem aktu ustrezno spremenila in prilagodila interval presoj zahtevam standardov.

Pripombe družbe A1 Slovenija, d. d.

A1 Slovenija meni, da bi moral biti usklajen (hkraten) začetek veljavnosti vseh treh splošnih aktov ter da je razprava o predmetnem osnutku predloga splošnega akta mestoma preuranjena ter da bo v pomembnem delu mogoča vsebinska presoja z oceno vpliva na posamičnega operaterja šele, ko bo objavljen tretji splošni akt.

Agencija odgovarja, da bodo kot je že pojasnila na delavnici dne 16. 3. 2023, vsi trije akti v okviru poglavja o varnosti omrežij in storitev začeli veljati istočasno ravno zaradi razlogov navedenih v predmetnih pripombah. Tudi pripombe prejete v okviru javnih posvetovanj

obravnava agencija kot celoto in jih upošteva pri pripravi končne verzije navedenih splošnih aktov.

A1 Slovenija meni, da osnutek predloga splošnega akta v 10. členu ureja povsem novo vsebino, glede katere trenutno na ravni države potekajo obsežne razprave, testiranja in priprave, v okviru katerih je še toliko odprtih in nerešenih vprašanj, ki pa so pravzaprav enaka, kot se postavijo pri presoji 10. člena. Poleg tega predmetni osnutek predloga splošnega akta posega v zakon o kritični infrastrukturi (ki podobne zahteve povsem pravilno nima), saj prinaša novo opredelitev kritičnosti. Po mnenju A1 Slovenija je umestitev 10. člena v osnutek predloga predmetnega splošnega akta preuranjena ter pretirana, saj meni, da je tako podrobno urejanje povsem nepotrebno, ker operaterji problematiko, ki jo naslavlja 10. člen, že urejajo v okviru rednega poslovanja in do sedaj ni bila izpostavljena kot problematična. V nadaljevanju predlaga A1 Slovenije da se omenjeni člen črta, saj meni, da mora biti vsak avtoritativen poseg v svobodno delovanje operaterjev zelo dobro utemeljen in podprt s konkretno utemeljitvijo potrebe po posegu.

Agencija odgovarja, da je sektor elektronskih komunikacij poleg sektorja energetike eden ključnih sektorjev, ki omogočajo delovanje družbe, gospodarstva kot tudi države. Eden dosedanjih pogostih vzrokov za izpad storitev pri operaterjih je bil prav izpad električnega napajanja, bodisi zaradi vzdrževanja na elektroenergetskem sistemu, bodisi zaradi slabih vremenskih razmer. Zaradi pomembnosti storitev, ki jih ponujajo operaterji za delovanje družbe, gospodarstva in države, kot za primere potreb po javnem obveščanju in alarmiranju prebivalstva, agencija ocenjuje, da je potrebno zagotoviti večjo neodvisnost in avtonomnost operaterjev od električnega napajanja, vsaj na dostopovnih vozliščih in baznih postajah, ki zagotavljajo storitve večjemu številu naročnikov.

A1 Slovenija podaja splošno pripombo, ki se nanaša na osnutek predloga splošnega akta povsod, kjer ta ureja obveznost operaterja do Kritičnih subjektov (definirati v tč. 7, 2. člen): opozarja, da ne obstaja register teh subjektov. Ureditev po mnenju A1 Slovenija ni preprosta, ker se s tem posega v najmanj dva zakona (ki urejata kritično infrastrukturo in informacijsko varnost), osnutek predloga splošnega akta, pa v kritične subjekte prišteva še organe državne uprave ter nosilce ključnih delov sistema varnosti države. Prosi za pojasnilo, kako se bodo izvajala določila splošnega akta, ki imajo poseben režim za kritične subjekte.

Agencija odgovarja, da je vsak operater, ki zagotavlja storitve kritičnim subjektom, s tem dejstvom seznanjen. Nabor vseh kritičnih subjektov zaradi občutljivosti podatkov ni javno dostopen.

A1 Slovenija predlaga, v zvezi s 1. točko, 2. odstavka 3. člena, da se »navedbo uporabljene metodologije« zamenja z »opis metodologije«, »(vključno z nastavitvami)« pa se črta.

Agencija odgovarja, da se s predlaganim strinja in bo besedilo določbe ustrezno spremenila.

A1 Slovenija predlaga, v zvezi s 4. in 5. točko, 2. odstavka 3. člena, da se brišeta obe točki, ker nista potrebni, saj sta že vključeni v metodologijo SUVI.

Agencija odgovarja, da drugi odstavek 115. člena ZEKom-2 daje operaterjem splošne usmeritve glede SUVI, predmetni splošni akt pa podrobneje ureja vsebino. Agencija pritrjuje da bo zagotovila, da ne bo prišlo do nepotrebnega podvajanja določb ZEKom-2 v splošnem aktu.

A1 Slovenija predlaga, v zvezi s 11. in 12. točko, 2. odstavka 3. člena, da se brišeta, saj sta po mnenju A1 Slovenija del SUNP in ne SUVI in zato nepotrebni.

Agencija odgovarja, da 11. in 12. točka drugega odstavka 3. člena tudi del SUVI saj sta navedena v relevantnem standardu.

A1 Slovenija meni, v zvezi s 4. odstavkom 3. člena, da ni povsem jasno, zakaj bi operaterji agenciji posredovali SUVI (ali katerega od drugih dokumentov – informacijsko varnostno politiko iz 4. odstavka 4. člena), saj zadostuje, da agencija vanj vpogleda. Gre za zaupen dokument in operater, če bi ga posredoval tretjim, pa čeprav agenciji, bi bil s tem izpostavljen dodatnemu varnostnemu tveganju, če bi politike prišle v napačne roke. Predlaga, da se 4. odstavek spremeni in glasi: »Operater omogoči agenciji vpogled v SUVI na njeno zahtevo.« ter, se črta obveza posredovanja.

Agencija odgovarja, da se strinja, in bo besedilo v splošnem aktu ustrezno spremenila tako, da bo naložila operaterju, da omogoči agenciji vpogled v SUVI na njeno zahtevo.

A1 Slovenija meni, v zvezi z 2. odstavkom 4. člena, da je sklicevanje na konkretne standarde neprimerno in da zadostuje sklic na upoštevanje uveljavljenih standardov. Predlaga, da se briše besedilo v oklepaju. Prosi tudi za pojasnilo, kakšna so pričakovanja agencije – je upoštevanje standardov, ki so navedeni, priporočljivo ali obvezno? Če agencija pričakuje upoštevanje v oklepaju navedenih standardov, naj točno opredeli katere člene ISO standardov 27001, 27002 ter 22301 mora upoštevati. Nazadnje še prosi za pojasnilo, katera organizacija bo preverjala skladnost s standardom?

Agencija odgovarja, da bo besedilo v drugem odstavku 4. člena splošnega akta ustrezno spremenila, tako da bo operaterje splošnem aktu zavezala k upoštevanju smernic ENISA, pri čemer pa 6. odstavek 115. člena ZEKom-2 operaterje že zavezuje k upoštevanju mednarodnih standardov in dobre prakse.

Nadalje agencija odgovarja, da skladnost s standardom preverjajo registrirani in usposobljeni presojevalci za konkreten standard.

A1 Slovenija predlaga, v zvezi z 2. odstavkom 4. člena, po posvetu z dobavitelji opreme, da se črta besede »praksami«, saj ni primerna opredelitev, da se upoštevajo dobre prakse. Če agencija meni, da je to potrebno ohraniti, naj navede, katere dobre prakse so tu mišljene. Opozarja, da te prakse strokovno niso nikjer definirane, taka široka opredelitev pa glede na cilje, in jih zasleduje predmetni splošni akt, z vidika jasnosti ni primerno in se mu je treba izogibati. Podobna dikcija je uporabljena tudi v 3. odstavku 9. člena, ki se prav tako sklicuje na neopredeljene »dobre prakse«, ne da bi opredelil, kaj te prakse so.

Agencija odgovarja, da so za prakse in priporočila mišljeni predvsem naslednji dokumenti:
Dokumenti Agencije Evropske unije za kibernetško varnost:

- [Guideline on Security Measures under the EECC \(10.12.2021\)](#)
- [5G Supplement - to the Guideline on Security Measures under the EECC \(7.7.2021\)](#)
- [Security in 5G Specifications - Controls in 3GPP \(24.2.2021\)](#)
- [NFV security in 5G - Challenges and Best practices \(24.2.2022\)](#)
- [7 Steps to shore up the Border Gateway Protocol \(BGP\) \(17.5.2019\)](#)
- [Signalling Security in Telecom SS7/Diameter/5G \(28.3.2018\)](#)

- [Threat Landscape and Good Practice Guide for Software Defined Networks/5G \(27.1.2016\)](#)
- [Threat Landscape for Supply Chain Attacks \(29.7.2021\)](#)
- [Security aspects of virtualization \(10.2.2017\)](#)
- [Methodology for Sectoral Cybersecurity Assessment \(13.9.2021\)](#)
- [Business and IT Continuity: Overview and Implementation Principles \(Februar 2008\)](#)

Dokumenti NIS Cooperation Group

- [EU coordinated risk assessment of the cybersecurity of 5G networks 9.10.2019](#)
- [Cybersecurity of 5G networks EU Toolbox of risk mitigating measures \(januar 2020\)](#)
- [NIS Cooperation Group's Technical Guideline: Security Measures for Top-Level-Domain Name Registries \(marec 2022\)](#)
- [Cybersecurity of Open Radio Access Network \(11.5.2022\)](#)

A1 Slovenija, v zvezi s 4. členom, predlaga tudi da se črta besedilo »ali posreduje«. Posredovanje dokumentiranih ukrepov tretjim osebam je za operaterja preveliko zunanje tveganje, poleg tega agencija po mnenju A1 Slovenija tega dokumenta ne rabi.

Agencija odgovarja, da bo predlog ustrezno upoštevala.

A1 Slovenija meni, v zvezi z 6. in 7. členom, ki se nanaša na uporabo pridevnikov, da v besedilu niso potrebni, in sicer »dobro« v 1. tč. prvega odst. 6. člena in »stroga« v prvem odst. 7. člena. Obe besedi ne prineseta nobene dodatne vrednosti siceršnjemu besedilu, že sama navodila 6. člena bodo pa mnenju A1 Slovenija poskrbela, da bo strategija »dobro« dokumentirana, navodila 7. člena pa, da bo operater pripravil »stroga« pravila dostopa.

Agencija odgovarja, da se delno strinja s predlaganim in bo besedilo splošnega akta ustrezno popravila, črtala bo besedo »dobro« v 1. tč. Prvega odst. 6. člena. Besedno zvezo »stroga pravila« bo v besedilu splošnega akta ohranila, ker je besedna zveza dovolj jasna in razumljiva.

A1 Slovenija navaja, v zvezi s 9. členom, da je/bo za razumevanje predmetnega splošnega akta, verjetno upoštevati tudi tretji splošni akt (116. člen ZEKom-2), ki pa bo javno objavljen šele v roku enega meseca. Predmetni splošni akt namreč ne opredeljuje razmejitve, ki jo bo verjetno prinesel pričakovani tretji splošni akt. To je zadosten razlog, da se oba splošna akta, oziroma vsi trije, obravnavajo skupaj. V konkretnem primeru to pomeni, da bi bilo z nadaljnjim sprejemom splošnega akta treba počakati, če bo tretji splošni akt neposredno vplival na predmetnega. V tem primeru predlaga, da se javna razprava za predmetni splošni akt po potrebi dodatno komentira.

Agencija odgovarja, da bodo kot je že pojasnila na delavnici dne 16. 3. 2023, vsi trije akti v okviru poglavja o varnosti omrežij in storitev začeli veljati istočasno ravno zaradi razlogov navedenih v predmetnih pripombah. Tudi pripombe prejete v okviru javnih posvetovanj obravnava agencija kot celoto in jih upošteva pri pripravi končne verzije navedenih splošnih aktov.

A1 Slovenija predlaga, v zvezi s 3. odstavkom 9. člena, da podobno kot je predlagal k drugemu odstavku 4. člena, tudi na tem mestu, da se briše pojem »dobre prakse«. Če obstajajo »dobre prakse«, naj jih agencija opredeli zelo natančno. Po oceni A1 Slovenija te dobre prakse, vsaj da bi bile poenotene, ne obstajajo. Po mnenju stroke zadostuje sklic na splošno sprejeta aktualna priporočila stroke.

Agencija odgovarja, da bo IETF zbrisala, GSMA pa ohranila. Z GSMA prakse in priporočila so mišljeni predvsem naslednji dokumenti:

GSMA:

- [5G Implementation Guidelines 7.6.2019](#)
- [5GS Roaming Guidelines](#)
- [FS.11 SS7 Interconnect Security Monitoring and Firewall Guidelines \(2019\)](#)
- [IR.82 SS7 Security Network Implementation Guidelines](#)
- [FS.19 Diameter Interconnect Security \(2019\)](#)
- [FS.21 Interconnect Signalling Security Recommendations \(2019\)](#)

A1 Slovenija sprva predlaga, v zvezi s 10. členom, da se ga briše in da bi bila umestitev tega določila v predmetni splošni akt razumljiva, če bi bila povezana s stanjem ogroženosti. Tveganje v zvezi z oskrbo električne energije je bilo do sedaj zanemarljivo in ne vidimo razloga, da bi se to kakorkoli spremenilo. Upravljanje je bilo dejansko vezano na zagotovitev delovanja bazne postaje v primeru izpadov, kritični elementi (vozlišča), pa so zaščitena pred nedelovanjem z ustreznim agregatnim napajanjem, ki zagotavlja več urno premostitev. Glede na urejenost tega področja ni jasno, zakaj se je agencija odločila, da to tveganje, ki ni različno od drugih tveganj, ureja s tem predmetnim splošnim aktom. Dodatno, ob vseh potekajočih izredno kompleksnih simulacijah (redukcijah), ni bilo mogoče natančno in zanesljivo analizirati, kaj bi finančno pomenil predmetni splošni akt - na koliko lokacijah bi bile potrebne prilagoditve. Vsekakor pa je mnenja, da je tveganje še vedno minimalno in da predvsem ne potrebuje posebne ureditve, sploh ne takšne, ki vpliva na utečeno ureditev upravljanja s tveganji.

Agencija odgovarja, da se z brisanjem 10. člena tega Splošnega akta ne strinja. Pojasnilo v zvezi s tem je bilo že podano. Zagotavljanje redundantnega napajanja je za delovanje omrežij in storitev nujen ukrep za zagotavljanje neprekinjenega delovanja (ne glede na možnost nastanka redukcij).

A1 Slovenija v nadaljevanju meni, v zvezi s 1. odstavkom 10. člena, da ima A1 že vzpostavljen sistem obveščanja. Ali je sistem učinkovit, ne moremo oceniti, vsekakor ni popoln, to pa zato, ker imajo distributerji različne načine obveščanja, ki so se jim prisiljeni prilagoditi. Učinkovitost bi bilo treba nasloviti neposredno pri distributerjih in urediti najmanj to, da bi bila obveščanja avtomatizirana,

dostop pa omogočen preko ustreznega vmesnika (API). Druga težava, ki onemogoča učinkovitost je, da so obveščanja možna le glede lokacij z lastnimi merilnimi mesti. Ker tega podatka, kot agencija ve, nima za vse lokacije, je obveščanje le delno učinkovito. Sicer se strinja, da je potrebna učinkovita izmenjava podatkov o izpadih, a bi moral predmetni splošni akt veljati tudi za distributerje električne energije. Ker temu ni tako, je določilo neučinkovito.

Agencija odgovarja, da so predlogi dobri, vendar so izven pristojnosti agencije. Agencija bo nekoliko preoblikovala besedilo splošnega akta.

Agencija na tem mestu še dodaja, da je stalnost dobave električne energije za neprekinjeno delovanje storitev operaterja skladno z ZEKom-2 bistvenega pomena. Zato je še toliko bolj pomembno, da operater na lokacijah, kjer pride do izpada vsaj o napovedanih predhodno pravočasno obveščen. Na operaterju pa je, da se glede obveščanja na lokacijah, kjer obvestila ne dobi sam, neposredno ustrezno dogovori z najemodajalcem.

A1 Slovenija meni, v zvezi z 2. odstavkom 10. člena, da je predvideno in je že del neprekinjenega poslovanja operaterja in ni problematično. Posebno urejanje ni potrebno in se predlaga, da se določilo briše.

Agencija odgovarja, da se ne strinja s predlogom. Določba zadeve vse operaterje, tudi tiste, ki morebiti tega niso imeli izvedeno v okviru aktivnosti SUNP. Razen tega pa so ravno ti zapisi dokazilo zato, da se pregledi dejansko izvajajo kot naloženo.

A1 Slovenija meni, v zvezi s 3. odstavkom 10. člena, ob upoštevanju vsega navedenega, da oskrba z električno energijo ni posebno tveganje in ni razloga, da bi se to spremenilo ter pomanjkanju zanesljivih podatkov o trajanju izpadov (razpolagamo le s preliminarnimi podatki), predlaga, da se rezervna avtonomija zniža na 1 uro oz. se sploh ne ureja, kar ni bilo primerneje, obseg uporabnikov pa poviša na 700 uporabnikov, ki so registrirani v omrežju.

Agencija odgovarja, da se s predlogom ne strinja. Agencija želi s predmetno določbo zagotoviti, da so tudi v primeru daljših izpadov električne energije (več kot eno uro) zagotovljene elektronske komunikacijske storitve končnim uporabnikom. To vključuje izpade bodisi zaradi vzdrževanj na električnem sistemu, redukcij ali okoljskih dejavnikov. Kljub vsemu pa bo agencija upoštevala pripombe vseh operaterjev in bo spremenila trajanje avtonomije in število uporabnikov na dostopovno vozlišče oziroma bazno postajo.

A1 Slovenija meni, v zvezi s 4. odstavkom 10. člena, da ni potreben, ker je to del rednega poslovanja operaterja ter predlaga brisanje določila.

Agencija odgovarja, da se s predlogom ne strinja, saj ocenjuje, da vsi operaterji ne vodijo popisa stanja v zvezi z zagotavljanjem redundantnega napajanja.

A1 Slovenija meni, v zvezi s 5. odstavkom 10. člena, glede potekajoče simulacije, je ureditev, ki je predvidena v 5. odstavku, preuranjena, poleg tega zelo verjetno skuša urejati stanje ogroženosti, ki pa je že urejeno v ZEKom-2. Predlaga brisanje odstavka.

Agencija odgovarja, da je to zahteva, ki tudi izhaja iz priprave SUNP v primeru daljših izpadov električne energije in kjer operaterji skupaj s svojimi zmogljivostmi vzpostavijo načrt obnove storitev na prizadetem področju, t.j katere oziroma čigave lokacije se prednostno rešujejo in kdo je za njih odgovoren.

A1 Slovenija opozarja, v zvezi z 17. členom, da lahko splošni akt o varnosti omrežij in storitev (Ur. L. RS, št. 75/13) preneha le skupaj z uveljavitvijo predvidenega splošnega akta o poročanju in vrednotenju varnostnih incidentov (v javnem posvetovanju), če naj bodo vse obveznosti ustrezno celostno urejene (poročanje).

Agencija odgovarja, da to drži in da bo na ta način tudi postopala.

Pripombe družbe T-2, d. o. o.

T-2 podaja splošno pripombo, da imajo operaterji že vzpostavljene sisteme upravljanja varovanja informacij (SUVI) ter sisteme neprekinjenega poslovanja (SUNP) skladno s splošnim aktom na podlagi ZEKom-1, ker gre za že uveljavljene ter ustaljene politike in procese, je nesmotrno, da bi se v njihovo strukturo Splošnega akta o varnosti omrežij in storitve ter delovanje v izjemnih situacijah (Ur. L. RS, 75/13, 64/2015) ter posamezne določbe zgolj vsebinsko spremeni oziroma dopolni.

Agencija odgovarja, da s predmetnim splošnim aktom agencija ne ureja strukture SUVI in SUNP pač pa (dodatno) v razmerju do obstoječega, veljavnega splošnega akta o varnosti omrežij in storitev ureja nekatere vsebine, ki jih mora operater umestiti vanje posledično je struktura splošnega akta za strukturo SUVI in SUNP nepomembna.

T-2 predlaga k 2. členu (pomen izrazov), da se pojma »kritična sredstva« in »kritični subjekti« nadomestijo s pojmom »kritična infrastruktura« ter »upravljalci kritične infrastrukture«, kot so določeni v Zakonu o kritični infrastrukturi (Uradni list RS, št. 75/17, 189/21 – ZD -1M).

Agencija odgovarja, da se s predlogom ne strinja, saj ne gre za iste pojme. Kritični subjekti so namreč širši pojem od pojma upravljalci kritične infrastrukture.

T-2 predlaga k 3. členu (vsebina sistema upravljanja varovanja informacij), da se v drugem odstavku, v 1. točki, izraz »navedba uporabljene metodologije« zamenja z izrazom »opis metodologije«. Predlaga, da se v drugem odstavku, v 2. točki, besedna zveza »(vključno z nastavitvami)« briše, saj se nastavitve spreminjajo, zato njihova opredelitev in popis v SUVI ni smiselna. Predlaga brisanje 4. in 5. točke drugega odstavka 3. člena, saj morata biti opredelitev in popis varnostnih tveganj znotraj operaterja in tistih zunaj operaterja del metodologije za izvajanje tveganj iz 1. točke istega odstavka, zato gre za nepotrebno navajanje. 2. odstavka, točki 11 in 12: sta del SUNP in ne SUVI.

Agencija se strinja v zvezi s predlogom k 3. členu, da se izraz »navedba uporabljene metodologije«, ki se nahaja v drugem odstavku, v 1. točki, v besedilu splošnega akta zamenja z izrazom »opis metodologije«. Agencija se strinja v zvezi s predlogom, da se besedna zveza »(vključno z nastavitvami)«, ki se nahaja v drugem odstavku, v 2. točki, briše. Pri obravnavi

te pripombe agencija ugotavlja, da je ustreznost načina zagotovitve kadrovske zasedbe na ključnih delovnih mestih pri operaterju predmet pri obeh načrtih, tako SUVI kot tudi SUNP.

T-2 predlaga k 4. členu (vsebina sistema upravljanja varovanja informacij), da se vsebina prvega odstavka 4. člena ustrezno prestavi v 3. člen (vsebina SUVI) ter 6. člen (vsebina SUNP). Večina točk iz prvega odstavka 4. člena ni del varnostne politike in politike neprekinjenega poslovanja kot krovnega dokumenta, temveč vsebina politikam podrejenih pravilnikov. Predlaga, da se v drugem odstavku 4. člena ne navajajo konkretne različice ISO standardov, saj bi sprememba oziroma posodobitev standarda na nove različice povzročila zastarelost splošnega akta. Prav tako predlaga, da se iz drugega odstavka 4. člena briše besedna zveza »ter zakonodajnimi okviri«. Operaterji so dolžni poslovati skladno s pravnim redom, zato je predmetno določilo po mnenju T-2 nepotrebno.

Tudi zaradi zahtev novega ZEKom-2 in zahtev na podlagi relevantne evropske zakonodaje, ki se implementirajo v ta splošni akt, bodo spremembe v SUVI in SUNP za vse operaterje v vsakem primeru potrebne. Bo pa agencija pri pripravi končne verzije splošnega akta upoštevala prav vse relevantne pripombe operaterjev tudi glede strukture in vsebine teh internih načrtov, pravilnikov in politik.

Agencija bo sledila predlogu, da se v splošnem aktu ne navajajo konkretne različice ISO standardov prav tako bo umaknila besedno zvezo »zakonodajni okviri«.

T-2 k 8. členu (varnostna dokumentacija) predlaga da se zaradi boljše sistematičnosti in preglednosti, prvi odstavek 8. člena loči na dva odstavka, pri čemer se v prvem odstavku opredeli varnostna dokumentacija SUVI, v drugem odstavku pa varnostna dokumentacija SUNP.

Agencija odgovarja, da bo vse potrebne varnostno dokumentirane informacije uredila enotno, saj tako predvideva tudi veljavni standard s tega področja.

T-2 predlaga k 9. členu (varnost omrežij 5G) in 10. členu (upravljanje tveganj v zvezi z oskrbo električne energije), da se brišeta.

Agencija odgovarja, da 9. in 10. člena ne bo brisala, kot je obrazložila že pri ostalih pripombah operaterjev zgoraj.

T-2 predlaga k 10. členu (upravljanje tveganj v zvezi z oskrbo električne energije) spremeni, da se glasi »Operater za vsa večja dostopovna vozlišča ter bazne postaje, ki delujejo v pasu pod 1GHz, in ki v vršnih urah zagotavljajo storitve več kot 250 naročnikom na posameznem dostopovnem vozlišču oziroma 100 aktivnim uporabnikom hkrati na posamezni bazni postaji, zagotavlja vsaj triurno avtonomijo (rezervno napajanje), ki omogoča vsaj delovanje omrežnih priključnih točk s prednostjo, opravljanje storitev komunikacij v sili in govorne komunikacijske storitve na podlagi številke.«

Agencija želi s predmetno določbo zagotoviti, da so tudi v primeru daljših izpadov električne energije (več kot eno uro) zagotovljene elektronske komunikacijske storitve vsem končnim uporabnikom vsakega posameznega operaterja. To vključuje izpade bodisi zaradi vzdrževanj na električnem sistemu, redukcij ali okoljskih dejavnikov. Kljub vsemu pa bo agencija

upoštevala pripombe vseh operaterjev in bo spremenila trajanje avtonomije in število uporabnikov na dostopovno vozlišče oziroma bazno postajo.

Nadalje T-2 podredno predlaga, da se v petem odstavku 10. člena opredeli, s katerimi deležniki sodeluje operater pri pripravi načrtov okrevanja.

Agencija odgovarja, da bo zaradi boljše jasnosti določbe besedo »deležniki« črtala.

T-2 predlaga v primeru, da se v splošnem aktu ohranijo obveznosti iz 9. in 10. člena, da v prehodnih določbah za uskladitev operaterjev s predmetnima členoma določi 3 letni rok.

Agencija odgovarja, da za tako dolgo prehodno obdobje ni nobenega utemeljenega razloga. Iz naslova neprekinjenega poslovanja je rezervno energetska napajanje nujno potrebno, varnostne zahteve za zagotavljanje omrežij (tudi 5G) pa morajo biti uveljavljene ves čas, ko se ta omrežja ponujajo in se na njih zagotavljajo storitve uporabnikom.

T-2 predlaga k 14. členu (notranja in zunanja presoja SUVI in SUNP), da se v tretji odstavku doda poved, ki se glasi: »Kot izvedba zunanje presoje SUVI in SUNP se šteje tudi izvedba recertificiranja mednarodnih standardov, ki urejajo področje SUVI in SUNP.«

Agencija odgovarja, da se s pripombo strinja in bo besedilo splošnega akta ustrezno dopolnila.

Pripombe družbe Telemach Slovenija, d. o. o.

Telemach Slovenija k prvemu odstavku 4. člena (6. točka) pripominja, da v kolikor bo agencija sprejela splošni akt, ki bo urejal varnostne zahteve vezane na varnostno preverjanje dobaviteljev, zaradi morebitnega sovpliva enega akta na drugega ni možno v celoti opredeliti na določila zapisana v enem aktu.

Agencija odgovarja, da bodo kot je že pojasnila na delavnici dne 16. 3. 2023, vsi trije akti v okviru poglavja o varnosti omrežij in storitev začeli veljati istočasno ravno zaradi razlogov navedenih v predmetnih pripombah. Tudi pripombe prejete v okviru javnih posvetovanj obravnava agencija kot celoto in jih upošteva pri pripravi končne verzije navedenih splošnih aktov.

Telemach Slovenija k drugemu odstavku 4. člena opozarja, da navedeni evropski in mednarodni ISO standardi niso najnovejši in jih je potrebno popraviti na trenutno veljavne ISO standarde oziroma predlagamo, da se navedejo brez letnic in veljajo trenutno veljavne različice posameznega standarda.

Agencija pojasnjuje, da bo kot je navedla že zgoraj, besedilo v drugem odstavku 4. člena Splošnega akta ustrezno spremenila, tako da bo operaterje zavezala k upoštevanju smernic

ENISA, pri čemer pa 6. odstavek 115. člena ZEKom-2 operaterje že zavezuje k upoštevanju mednarodnih standardov in dobre prakse v čim večji meri.

Telemach Slovenija k prvemu odstavku 9. člena predlaga črtanje 9. točke, saj se na nivoju signalizacije SS7, Diameter, GTP-C, HTTP2/JSON, najnovejši tehnološki razvoj in tehnične usmeritve ENISA kot so navedene v dokumentu »Signalling Security in Telecom SS7/Diameter/5G EU level assessment of current situation«, ne uporabljajo pri tehnologiji 5G, ki je predmet tega člena.

Agencija odgovarja, da se strinja s pripombo in bo to ustrezno upoštevala pri pripravi končne verzije splošnega akta.

Telemach Slovenija k tretjemu odstavku 10. člena predlaga, da se ob upoštevanju značilnosti opreme na fiksnem omrežju (fiber node) določilo spremeni, tako da se storitve zagotavlja več kot 500 uporabnikom hkrati. »Operater za vsa večja dostopovna vozlišča ter bazne postaje, ki v vršnih urah zagotavljajo storitve več kot 500 uporabnikom hkrati zagotavlja vsaj triurno avtonomijo (rezervno napajanje), ki omogoča vsaj delovanje omrežnih priključnih točk s prednostjo, opravljanje storitev komunikacij v sili in govorne komunikacijske storitve na podlagi številke.«

Agencija želi s predmetno določbo zagotoviti, da so tudi v primeru daljših izpadov električne energije (več kot eno uro) zagotovljene elektronske komunikacijske storitve vsem končnim uporabnikom vsakega posameznega operaterja. To vključuje izpade bodisi zaradi vzdrževanj na električnem sistemu, redukcij ali okoljskih dejavnikov. Kljub vsemu pa bo agencija upoštevala pripombe vseh operaterjev in bo spremenila trajanje avtonomije in število uporabnikov na dostopovno vozlišče oziroma bazno postajo.

Telemach Slovenija k 11. členu predlaga, da se določilo prvega odstavka spremeni, tako, da se obveznost SUVI in SUNP vključi tudi za ostale infrastrukturne operaterje, saj operaterji določen del omrežja zakupujejo pri infrastrukturnih operaterjih in so v tem delu omrežja v celoti odvisni od njih, in sicer tako: » Z namenom, da je vzpostavljena visoka raven varnosti mobilnih komunikacijskih omrežij, operater, ki nudi to omrežje oziroma izvaja storitve za kritične subjekte oziroma ima več kot 10 000 uporabnikov ali zagotavlja pasivno ali aktivno infrastrukturo ostalim operaterjem, izvaja SUVI in SUNP v skladu s priznanim mednarodnim ali evropskim standardom, ki obravnavata navedena področja.«

Agencija odgovarja, da se kriterij za navedeno obveznost ne bo spremenil, ker bi bila obveznost izvajanja SUVI in SUNP skladno s standardom za manjše operaterje nesorazmerno breme. Navedena obveznost iz 11. člena splošnega akta se nanaša na vse operaterje omrežij in storitev, ki zagotavljajo storitve uporabnikom in so navedeni v prvem odstavku 11. člena splošnega akta.